

Gagnefs kommun

Rektorn vid Gymnasieutbildningen i Gagnef

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Gymnasieutbildningen i Gagnef
i Gagnefs kommun

Tillsyn i Gymnasieutbildningen i Gagnef

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gagnefs kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Gymnasieutbildningen i Gagnef besöktes av Skolinspektionen den 9 juni 2014.

Fakta om skolenheten

Gymnasieutbildningen i Gagnef är belägen i Mockfjärdsskolans lokaler. Kommunen erbjuder introduktionsprogrammen språkintröduktion och individuell alternativ för de elever som inte uppnått behörighet till något av de nationella programmen. Vid tillsynstillfället studerar 22 elever på introduktionsprogrammen. I skolans lokaler är även grundskolan i Mockfjärd och kommunens vuxenundervisning inrymd. Gymnasieutbildningen i Gagnef leds av en rektor som även ansvarar för grundskolan (Mockfjärdsskolan), grundsärskolan och kommunens vuxenutbildning. Vid tillsynstillfället har rektorn tjänstgjort i tre månader.

Kunskapsresultat

På grund av för få elever saknas uppgifter i Skolverkets nationella statistik, SIRIS, för eleverna inom gymnasieutbildningen i Gagnefs kommun. Av gymnasieskolans egen redovisning framgår bland annat att skolan hade 11 inskrivna elever på introduktionsprogrammen läsåret 2012/2013 varav 8 inte nådde slutbetyg från grundskolan och därför inte kunde gå vidare till något nationellt program. Av övriga elever gick två vidare till studier på folkhögskola och en elev gick till ett arbetsmarknadsprojekt, Unga till arbete. I intervju med rektorn uppger hon att 20 elever för närvarande studerar på språkintröduktion, läsåret 2013/2014. Enligt rektorn kommer sex av dessa elever kommer att uppnå behörighet till nationellt program och övriga elever kommer att fortsätta på språkintröduktion nästa läsår. Uppgifter om elevernas resultat på Individuellt alternativ för läsåret 2013/2014 saknas.

Helhetsbedömning

Tillsynen av gymnasieutbildningen i Gagnefs kommun visar på brister i det pedagogiska ledarskapet, liksom i det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna följer upp elevernas resultat på individnivå, men det saknas sammanställningar av elevernas resultat liksom rutiner för att mot bakgrund av måluppfyllelsen följa upp, utvärdera och analysera gymnasieskolans verksamhet. Därmed saknar rektorn i dagsläget verktyg för att i enlighet med sitt lagstadgade ansvar följa upp och analysera gymnasieskolans måluppfyllelse över tid, mellan olika introduktionsprogram, elevgrupper, kurser, ämnen eller lärare.

Lärarna redogör i intervjuer för vad de anser vara en bristande organisation och ett otydligt ledarskap, som under lång tid präglat verksamheten. Enligt rektorn, som vid tillsynstillfället tjänstgjort på skolan i tre månader, är hennes främsta prioritering att få till stånd en fungerande organisation där bland annat utsedda arbetslagsledare kan hjälpa till med att driva den pedagogiska utvecklingen. Bristen på en funktionell organisation med fungerande rutiner gör att elevernas utbildning i praktiken är beroende av lärarnas och övrig personals engagemang och kompetens. Brister som framkommer i tillsynen är förutom pedagogiskt ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete, bristande rutiner för särskilt stöd och avsaknad av studiehandledning på modersmålet för alla elever som behöver det.

Rektorn och intervjuad personal förmedlar i intervjuer ett tydligt engagemang för verksamheten. Lärarna uppger i intervjuer att de är positiva till rektorns arbete med att förbättra verksamheten. Eleverna uppger att de trivs och att de tycker att de lär sig. Dock framkommer att många elever som studerar på språkintröduktion känner sig isolerade och saknar en integration med skolan och samhället i övrigt.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gagnefs kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 21 november 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att rektorn, i de fall det bedöms att stöd i form av extra anpassning inte är tillräckligt för att eleven ska nå kunskapskraven som minst ska uppnås, ser till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering

Den 1 juli 2014 ändrades bestämmelserna om stöd och särskilt stöd i skollagen (2010:800). Skolinspektionen utgår ifrån bestämmelsernas nya lydelse i sina bedömningar inom den regelbundna tillsynen.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är och hur de ska tillgodoses. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Tillsynen visar att det saknas fungerande rutiner för arbetet med särskilt stöd. Lärarna på språkinstruktionen uppger att det saknas skolgemensamma och kända rutiner för särskilt stöd. Istället har lärarna, när de befaras att en elev är i behov av särskilt stöd, utarbetat egna rutiner som omfattar kartläggning, utarbete och beslut om åtgärdsprogram. Ingen anmälan görs till rektorn och det förekommer inget samråd med elevhälsan. Rektorn uppger att hon inte känner till detta, men bekräftar att det finns rutiner som ännu inte fungerar eftersom skolan är inne i en omorganisation. Vidare framgår av det åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av att det saknas uppgifter om överklagandehänvisning. Enligt vad Skolinspektionen erfar har sådan information heller inte getts på annat sätt. Enligt rektorn finns det en kommungemensam mall för åtgärdsprogram som dock inte alla använder.

Av utredningen framgår att det saknas fungerande rutiner för särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 8 och 9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.
- Se till att rektorn ansvarar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering

Av skollagen framgår att rektorn ska ha god kunskap om det inre arbetet i skolan och särskilt verka för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.

Pedagogiskt ledarskap

Tillsynen visar att rektorn inte bedriver ett pedagogiskt ledarskap och verkar för att utbildningen utvecklas. Enligt lärarna som intervjuats är det de själva som styr den dagliga verksamheten då det under lång tid varit brist på ett tydligt ledarskap. Enligt lärarna har rektorn bristande kunskap om verksamheten på introduktionsprogrammen. Detta bekräftas av rektorn, som vid tillsynstillfället arbetat på skolan i tre månader. Hon uppger att det för närvarande är svårt att bedriva ett pedagogiskt ledarskap mot bakgrund av att skolan saknar en funktionell organisation och etablerade rutiner för viktiga processer såsom exempelvis särskilt stöd. Sedan hon tillträdde som rektor har den mesta av hennes tid gått åt till att skapa en fungerande organisation. I detta ligger bland annat att tillsätta arbetslagsledare som hon menar kan hjälpa till att driva pedagogiska utvecklingsfrågor. Enligt rektorn kommer hon dock att få stöd av en biträdande rektor i början av hösten 2014.

Systematiskt kvalitetsarbete

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i skolan som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Detta arbete ska dokumenteras.

Tillsynen visar att det finns brister i gymnasieskolans systematiska kvalitetsarbete. I samtal med lärare och elever framkommer att lärarna följer upp elevernas resultat på individnivå. Skolan saknar dock skolövergripande sammanställningar av elevernas måluppfyllelse.

Enligt rektorn saknas i dagsläget rutiner för sammanställningar av elevernas resultat liksom rutiner för att mot bakgrund av måluppfyllelsen utvärdera, analysera och följa upp gymnasieskolans verksamhet. Enligt lärarna har detta aldrig efterfrågats. Därmed saknar rektorn i dagsläget verktyg för att i enlighet med sitt lagstadgade ansvar följa upp och analysera gymnasieskolans måluppfyllelse över tid, mellan olika introduktionsprogram, elevgrupper, kurser, ämnen eller lärare.

Av utredningen framgår att rektorn inte tar sitt ansvar som pedagogisk ledare. Rektorn tar heller inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete och att detta dokumenteras. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 9 §, 4 kap. 4-7 §§ skollagen, Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar i förordningen om läroplan för gymnasieskolan (SKOLFS 2011:144)

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Enligt gymnasieförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Tillsynen visar att elever som behöver studiehandledning i tigrinja inte får det. Enligt uppgift från elever och lärare har behovet av studiehandledning på tigrinja funnits under en termins tid. Rektorn uppger att de ännu inte sökt efter lämplig personal som kan åta sig att ge studiehandledning på detta språk.

Av utredningen framgår att alla elever som behöver det inte får studiehandledning på sitt modersmål. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

9 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039)

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att det för varje introduktionsprogram finns en plan för utbildningen som visar utbildningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen.

På gymnasieutbildningen i Gagnef erbjuds introduktionsprogrammen språkintroduktion och individuellt alternativ. Enligt uppgift från såväl förvaltningschef som rektor och lärare saknas en sådan plan.

Av utredningen framgår att det saknas planer för de introduktionsprogram som bedrivs inom gymnasieskolan i Gagnefs kommun. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

17 kap. 7 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Gagnefs kommun en anmärkning.

Gagnefs kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 21 november 2014.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Planen mot kränkande behandling saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts samt vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka

av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Tillsynen visar att planen mot kränkande behandling gällande gymnasieutbildningen i Gagnef saknar en redogörelse för vilka åtgärder som genomförts under året och vilka åtgärder, utifrån en aktuell kartläggning bland eleverna, som planeras för nästkommande år. Skolan har en plan för gymnasieskolans introduktionsprogram, IM-programmen, och den kommunala vuxenutbildningen kallad "Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling 2013/2014". Av planen framgår bland annat vilka åtgärder som ska vidtas vid kränkningar och hur dessa ska följas upp. Dock saknas en redogörelse för vilka åtgärder som genomförts under året för introduktionsprogrammen och vilka åtgärder, utifrån en aktuell kartläggning bland introduktionsprogrammets elever, som planeras för nästkommande år.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att tillsynen visar att arbetet med trygghet och studiero i övrigt fungerar väl bedöms bristen som mindre allvarlig och Gagnefs kommun tilldelas därför en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Eva Lanteli
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.